

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/137/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1516201892
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Sidónia Sládečková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:1516201892.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sidónie Sládečkovej a členiek senátu JUDr. Eriky Madarászovej a JUDr. Lenky Halmešovej, v právnej veci žalobcu: Poľnohospodárska pôda s.r.o., IČO: 44 138 369, so sídlom Sibírska 55, Bratislava, zastúpená LawService, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Stráž 3/223, Zvolen, proti žalovanej: D. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXX/XX, J., zastúpená: BIZOŇ & PARTNERS, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Hviezdoslavovo nám. 25, Bratislava, IČO: 36 833 533, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Nitra č.k. 9C/107/2016-93 zo dňa 26.apríla 2017 a rozsudku Okresného súdu Nitra č.k. 9C/107/2016 -133 zo dňa 5.marca 2019, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie č.k. 9C/107/2016-93 zo dňa 26.apríla 2017 o zamietnutí návrhu na zmenu žaloby z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie č.k. 9C/107/2016 -133 zo dňa 05.marca 2019 v napadnutom zamietajúcom výroku vo veci samej a vo výroku o trovách konania z r u š u j e a vec v rozsahu zrušenia vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením č.k. 9C/107/2016-93 zo dňa 26.04.2017 súd prvej inštancie zamietol návrh žalobcu na zmenu žaloby a napadnutým rozsudkom zo dňa 05.03.2019 č.k. 9C/107/2016-133 žalobu vo veci samej zamietol ako aj návrh na prerušenie konania. O trovách konania rozhodol tak, že žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Svoje rozhodnutie o zamietnutí návrhu na zmenu žaloby právne odôvodnil ustanoveniami § 139, § 141, §143 ods. 1, § 157 ods.1 CSP, ako aj skutkovým stavom zisteným z obsahu spisu. V dôvodoch rozhodnutia poukázal na obsah žaloby, ktorou žalobou sa žalobca domáhal, aby súd určil, že žalobca je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v kat. úz. X., obec X., okres J., zapísaných Okresným úradom Nitra, katastrálny odbor na LV č. XXXX, parcely registra „C“ parc. č. XXXX - orná pôda o výmere XX.XXX m². Žalobca doručil súdu dňa 20.02.2017 návrh na zmenu žaloby. Zmenenou žalobou sa domáhal, aby súd určil, že žalobca bol výlučným vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti ku dňu jeho vyvlastnenia na základe rozhodnutia o vyvlastnení zo dňa 18.08.2016 Okresného úradu Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky č. OU - NR - OVBP2-2016/032185-53 v spojení s rozhodnutím Ministerstva dopravy výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, odbor štátnej stavebnej správy zo dňa 10.10.2016, č. 24929/2016/B624-SV/64203/ To. Po oboznámení sa so spisom mal súd za to, že je možné vo veci o predmete sporu rozhodnúť na jednom pojednávaní. Uviedol, že doterajšie podklady žaloby by nemohli byť dostatočné pre navrhovanú zmenu petitu žaloby a vo veci by bolo nutné vykonať ďalšie dokazovanie. Na základe uvedeného dospel k záveru, že návrh na zmenu žaloby je potrebné zamietnuť.

2. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca a domáhal sa jeho zmeny tak, aby bola súdom pripustená zmena žaloby v znení: Súd určuje, že žalobca bol výlučným vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v kat.úz. X., obec X., okres J. s parc. číslom XXXX, orná pôda o

výmere 13.201 m² ku dňu jeho vyvlastnenia na základe rozhodnutia o vyvlastnení zo dňa 18.08.2016 Okresného úradu Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky, č. OU-NR-OVBP2-2016/032185-53 v spojení s rozhodnutím Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, odbor štátnej stavebnej správy zo dňa 10.10.2016, č. 24929/2016/B624-SV/64203/To“. V dôvodoch svojho odvolania uviedol, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a tiež trpí vadou nepreskúmateľnosti. Poukázal na to, že pôvodne podanou žalobou sa domáhal určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, medzi tým však došlo k vyvlastneniu a náhrada za vyvlastnenie bola uložená do úschovy súdu. Po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o vyvlastnení zaslal súdu bez zbytočného odkladu podanie - zmenu žaloby. Mal za to, že rozhodnutie súdu vo veci samej podľa pôvodnej žaloby aj podľa zmenenej žaloby vychádza z tých istých skutkových i právnych okolností, najmä z posúdenia predbežnej otázky platnosti kúpnej zmluvy zo dňa 15.06.2015 uzatvorenej medzi žalobcom ako kupujúcim a žalovanou ako predávajúcim.

3. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom č.k. 9C/107/2016-133 zo dňa 05.03.2019 žalobu žalobcu zamietol a zároveň zamietol aj návrh na prerušenie konania. O trovách konania rozhodol tak, že žalovanej priznal náhradu trov konania v plnej výške. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 60, § 137 písm. c), § 164, § 228 ods. 1 CSP, § 48 ods. 1, § 132 ods. 1, § 133 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 6 ods. 6 zák. č. 282/2015 Z.z. o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim, ako aj skutkovým stavom zisteným z obsahu spisu. V dôvodoch rozhodnutia súd uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal určenia vlastníctva k nehnuteľnosti - parcely reg. "C", parc. č. XXXX, orná pôda o výmere XX.XXX m², v kat. území X., obec X., okres J. zapísanej Okresným úradom Nitra, katastrálny odbor na LV č.XXXX. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 15.06.2015 uzavrel so žalovanou kúpnu zmluvu k predmetnej nehnuteľnosti, ktorá bola podaná na kataster nehnuteľností s návrhom na vklad dňa 02.07.2015. Žalovaná od zmluvy odstúpila bez uvedenia dôvodu. Žalovaná vo vyjadrení uviedla, že žalobca účelovo zamlčiava okolnosti uzatvárania kúpnej zmluvy, ako aj výsledok správneho konania o návrhu na vklad vlastníckeho práva na základe kúpnej zmluvy, ktoré viedol Okresný úrad Nitra, katastrálny odbor pod č. V 5249/2015, z ktorých jednoznačne vyplýva názor o neplatnosti kúpnej zmluvy. Vklad vlastníckeho práva v prospech žalobcu bol právoplatne zrušený na základe protestu prokurátora a z tohto dôvodu bola obnovená evidencia žalovanej ako vlastníka sporného pozemku. Žalovaná v súčasnosti nie je vlastníkom pozemku, pretože štát si prostredníctvom spoločnosti MH Invest, s.r.o. k nemu uplatnil predkupné právo a pozemok od nej kúpil. Okresný úrad Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky rozhodnutím zo dňa 18.08.2016 č. OU-NR-OVBP2-2016/032185-53 rozhodol o jeho vyvlastnení, a toto rozhodnutie bolo potvrdené aj rozhodnutím Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR zo dňa 10.10.2016 č. 24929/2016/B624-SV/64203/To. Právoplatnosťou týchto rozhodnutí vlastnícke právo k pozemku originálnym spôsobom nadobudol navrhovateľ vyvlastnenia. Jeho vlastnícke právo sa preto už nebude odvodzovať od predchádzajúcich vlastníkov a výsledok tohto konania nebude mať na účinky vyvlastnenia žiaden vplyv.

4. Z vykonaného dokazovania a s poukazom na citované zákonné ustanovenia súd dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Súd mal za to, že žalobca nemá na podanej žalobe naliehavý právny záujem, a žalovaná nie je v konaní pasívne vecne legitimovaná. K nedostatku pasívnej vecnej legitimácie žalovanej uviedol, že žalobca sa domáhal určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti voči subjektu, ktorý nie je evidovaný v katastri nehnuteľností ako vlastník nehnuteľnosti, z dôvodu ktorého mal súd za to, že žalovaná nie je pasívne legitimovaná a žalobu je potrebné voči nej zamietnuť. Čo sa týka naliehavého právneho záujmu, súd dospel k záveru, že žalobca nemá naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, pretože aj keby bol žalobca v konaní úspešný, neprinieslo by to žiadnu zmenu v právnom stave ohľadne predmetnej nehnuteľnosti, či sporných strán. Dodal, že predmetná žaloba je žalobou určovacou a žalobca sa jej môže domáhať len vtedy, ak je na tom naliehavý právny záujem a právne postavenie žalobcu je ohrozené, pričom v danom prípade ani jedna z týchto podmienok podľa názoru súdu splnená nie je. Súd prvej inštancie zastal názor, že žalobca nemá naliehavý právny záujem na podaní žaloby ani z dôvodu uplatňovania si náhrady za vyvlastnenie, pretože žalovaná mala vyplatenú kúpnu cenu a úschova náhrady za vyvlastnenie sa týka vzťahov medzi spoločnosťami MH Invest s.r.o. a MH Invest II. s.r.o. Mal za to, že aj prípadná zmena žaloby by nemala žiadny vplyv na výsledok rozhodnutia súdu, keďže, aj keby súd pripustil zmenu žaloby, žalovaná by nebola pasívne legitimovaná, pretože ani v čase vyvlastnenia nebola vlastníkom spornej nehnuteľnosti. Z vyššie uvedených dôvodov súd zamietol aj návrh na prerušenie konania, pretože vzhľadom na účinky vyvlastnenia v zmysle zák. č. 282/2015 Z. z. nemajú na predmetné konanie vplyv správne konania,

vedené na Krajskom súde v Nitre a v Bratislave. Dodal, že ani úspech žalobcu v správnych konaniach (vyhovenie protestu prokurátora, zastavenie vkladového konania ohľadne zmluvy sporných strán), by nepriniesol zmenu v právnom stave ohľadne predmetnej nehnuteľnosti, keďže vzhľadom na vyvlastnenie by už nebolo možné žalobcu zapísať ako vlastníka nehnuteľnosti a nezmenilo by to názor súdu, že žalobca nemá na podanej žalobe naliehavý právny záujem a neodstránil by sa tým ani nedostatok pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovanej. Záverom uviedol, že súd návrh žalobcu na vykonanie dokazovania vyžiadanim si všetkých kúpnych zmlúv týkajúcich sa kat. úz. X. mimo zastavaného územia obce, označené ako orná pôda bez ohľadu na stranu prevodu za obdobie od januára do júla 2015 zamietol, nakoľko mal za to, že nie je nevyhnutné na rozhodnutie vo veci samej a jeho vykonanie považoval za nadbytočné a nehospodárne.

5. Žalobca napadol odvolaním aj rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí žaloby (výrok o prerušení konania nebol odvolaním napadnutý) a súvisiaci výrok o trovách konania. Navrhol rozsudok v napadnutom výroku zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Namietal nesprávny procesný postup, ktorým súd prvej inštancie znemožnil uskutočňovať procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci a nepreskúmateľnosť rozhodnutia (§ 365 ods. 1 písm. b/, f/, h/, d/ CSP). Odôvodnenie súdu mal za nepreskúmateľné, keď súd iba konštatoval, že nie je daný naliehavý právny záujem, pričom sa vôbec nevysporiadal s argumentmi žalobcu. Za dôležitú skutočnosť považoval prebiehajúce konanie o správnej žalobe proti rozhodnutiu o vyvlastnení na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 11S/259/2016, v ktorom konaní môže dôjsť k zrušeniu rozhodnutia o vyvlastnení. Nepripustenie zmeny žaloby žalobca považoval za nesprávny procesný postup súdu. Uviedol, že rozhodnutie súdu nie je v tomto smere dostatočne odôvodnené, možno ho vyhodnotiť ako arbitrárne a svojvoľné. Mal za to, že výsledky doterajšieho konania mohli byť podkladom na konanie o zmenenej žalobe, teda neexistoval žiaden zákonný dôvod pre nepripustenie návrhu na zmenu žaloby. Poukázal na to, že z rozhodnutia o vyvlastnení OU-NR-OVBP2-2016/032185-53 zo dňa 18.08.2016 vyplýva, že zložiteľ nemohol splniť povinnosť uhradiť náhradu za vyvlastnené pozemky, pretože sú odôvodnené pochybnosti kto je veriteľom. Vyplatenie náhrady v posudzovanom prípade závisí od výsledku konania o vlastníctve vyvlastnených pozemkov. Pokiaľ by konanie o určení vlastníctva neprebiehalo, tak by žiaden dôvod pre úschovu finančných prostriedkov neexistoval, nakoľko tie by boli vyplatené vyvlastnenému (MH Investu II, s.r.o.). Vychádzajúc z uvedeného mal za to, že nemôže obstať záver, že žalobca na požadovanom určení nemá naliehavý právny záujem. Z návrhu zložiteľa MH Investu s.r.o. zo dňa 15.11.2016 vyplýva, že záväzok vyplývajúci spoločnosti MH Invest, s.r.o. nemožno splniť, pretože zložiteľ má odôvodnené pochybnosti, kto je veriteľom a súčasne či zložiteľ pozná veriteľa. Poukázal na to, že v návrhu na zmenu žaloby špecifikoval, prečo nie je možné v konaní určiť vlastnícke právo s tým účinkom, aby bolo spätne zapísané do katastra nehnuteľností, avšak je potrebné určiť kto bol vlastníkom ku dňu vyvlastnenia. Súd sa s touto argumentáciou vôbec nevysporiadal. Rozhodnutie súdu by mohlo vyriešiť spor o tom, kto bol vlastníkom v čase vyvlastnenia a tým aj komu náhrada za vyvlastnenie patrí. Práve kvôli vyvlastneniu došlo k zmene žaloby. Finančné prostriedky z vyvlastnenia neboli vyplatené vyvlastnenému, nakoľko prebiehali konania o určení vlastníckeho práva vrátane tohto konania. Uviedol, že v danom prípade sa jedná o tzv. solučnú úschovu s účinkami splnenia dlhu. Pokiaľ by nedošlo k zloženiu finančných prostriedkov, žalobca by mal k dispozícii iný právny prostriedok, za daných skutkových okolností však nemal inú možnosť než určovaciu žalobu. Čo sa týka právneho posúdenia otázky vlastníctva, tak súd vychádzal len z údajov katastra. Žalobca namietal, že do dňa vyvlastnenia bol rozpor medzi zapísaným a skutočným stavom. Mal zato, že súd prvej inštancie otázku naliehavého právneho záujmu nesprávne právne posúdil. V súvislosti s otázkou pasívnej vecnej legitímácie mal za to, že pre úspech v spore nie je nutné, aby účastníci boli subjektmi práv a povinností, prípadne právneho vzťahu, ktoré majú byť určené, ale podmienkou je, aby žalobca mal naliehavý právny záujem na určení a to na určení proti označenému žalovanému. Podporne poukázal na uznesenie Krajského súdu v Nitre sp.zn. 6Co/25/2015 zo dňa 11.03.2015. V čase vyvlastnenia nebolo zrejmé, koho vlastnícke právo malo byť vyvlastnené, preto nemožno dôjsť k záveru, že žalobca nemá naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva práve proti žalovanej. Zastal názor, že žalobu nemožno zamietnuť z dôvodu, že žalovaná nie je pasívne vecne legitimovaná, nakoľko vecná legitímácia nemá pri určovacej žalobe relevanciu. Poukázal výslovne na § 228 ods. 2 CSP, t.j. záväznosť právoplatného rozsudku o určení vecného práva k nehnuteľnosti bez ďalšieho rozšírené na ďalšie osoby, ktoré nie sú stranami sporu. Obe spoločnosti spĺňajú podmienky tohto ustanovenia na to, aby bol rozsudok voči nim záväzný. S touto argumentáciou sa súd prvej inštancie nevysporiadal. Reštriktívny výklad citovaného ustanovenia popiera jeho účel aj zmysel, ktorým je práve predchádzanie situácii, keď žalovaná ako vlastníka nehnuteľnosti zapísaná v

katastri nehnuteľností napriek tomu, že má vedomosť o tom, že jeho vlastnícke právo je spochybňované právne relevantným spôsobom, vecnoprávne s nehnuteľnosťou nakladá. Zastal názor, že ak by bol právoplatný rozsudok o určení vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti v tomto konaní v zmysle ust. § 228 ods. 2 CSP záväzný i pre spoločnosť MH Invest s.r.o. a spoločnosť MH Invest II s.r.o. ako i každého ďalšieho nadobúdateľa, nemožno žalobu zamietnuť z dôvodu, že by žalobca nemal naliehavý právny záujem na navrhovanom určení alebo že by žalovaný nebol pasívne vecne legitimovaný, nakoľko skutočnosť, či je spoločnosť HM Invest II s.r.o. stranou v konaní nie je v tomto prípade relevantná. Relevantným v danom prípade je posúdenie otázky, či má žalobca naliehavý právny záujem na určení voči žalovanej, pričom žalobca má vzhľadom na vyššie uvedené argumenty (stále aktuálny stav právnej neistoty komu náhrada za vyvlastnenie patrí) naliehavý právny záujem voči žalovanej, pretože má za to, že medzi ním a žalovanou bola uzatvorená platná kúpna zmluva na základe ktorej mal nadobudnúť vlastníctvo k pozemku. Záverom dodal, že čo sa týka rozhodnutia Okresného súdu sp. zn. 12C/107/2016, ktoré bolo potvrdené Krajským súdom v Nitre, č.k. 6Co/63/2018-174 zo dňa 27.06.2018 a z ktorého súd vychádzal, je toto napadnuté dovolaním.

6. K odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadrila žalovaná. Stotožnila sa s procesným postupom a právnymi názormi súdu prvej inštancie. Napadnuté rozhodnutie súdu považovala za vecne správne, presvedčivo a vyčerpávajúco odôvodnené, rešpektujúce právo na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces. Mala za to, že súd prvej inštancie sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia adekvátne vysporiadal s otázkou predpokladu naliehavého právneho záujmu a vecnej legitímácie a s ohľadom na preukázaný skutkový stav vyvodil záver o ich nedostatku a žalobu ako nedôvodnú zamietol. Pre objasnenie skutkového stavu uviedla, že kúpnu zmluvu zo dňa 15.06.2015, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti uzatvorila so žalobcom na základe jeho opakovaného naliehania. V tejto súvislosti dodala, že žalobca zneužil jej neskúsenosť a dôverčivosť za účelom získania neoprávneného a nemalého finančného prospechu. Uviedla, že Okresný úrad Nitra zrušil na základe protestu prokurátora vklad vlastníckeho práva v prospech žalobcu z dôvodu porušenia predkupného práva štátu a jej vlastnícke právo k pozemku bolo v katastri nehnuteľností evidenčne obnovené. Keďže k predmetnému pozemku existovalo zákonné predkupné právo štátu, bola povinná ho rešpektovať a preto prijala ponuku spoločnosti MH Invest, s.r.o. na uzatvorenie kúpnej zmluvy. Dodala, že ak by návrh tejto spoločnosti na uzatvorenie zmluvy neprijala, bolo by jej vlastnícke právo k pozemku, odhliadnuc od jej vôle vyvlastnené. Z uvedeného dôvodu mala za to, že v konaní nie je pasívne vecne legitimovaná.

7. Žalobca k vyjadreniu žalovanej uviedol, že žalovaná v rámci predkupného práva poukázala na rozhodnutia Najvyššieho súdu sp. zn. 10Sžrk/8/2017 a sp. zn. R 54/2018, ktoré rozhodnutia boli napadnuté ústavnými sťažnosťami a sťažnosťami na ESLP pre arbitrárnosť záverov. Mal za to, že predkupné právo neznamená obmedzenie zmluvnej voľnosti vlastníka. Ohľadom posudzovania otázky naliehavého právneho záujmu a pasívnej vecnej legitímácie poukázal na argumentáciu v podanom odvolaní. Dodal, že súd sa dostatočne nevysporiadal s jeho argumentáciou ohľadne náhrady za vyvlastnenie, hoci z rozhodnutia o vyvlastnení vyplýva, že k úschovám došlo z dôvodu prebiehajúcich konaní, nakoľko nebolo zrejmé, kto je veriteľom. Záverom dodal, že súd prvej inštancie nesprávne vec posúdil, keď rozhodol o priznaní náhrady trov žalovanej a nezohľadnil špecifické okolnosti prejednávanej veci, ktoré sú dôvodmi hodnými osobitného zreteľa podľa ust. § 257 CSP.

8. Krajský súd v Nitre, ako odvolací súd (podľa § 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania preskúmal rozsudok v napadnutom zamietajúcom výroku vo veci samej a uznesenie súdu prvej inštancie týkajúci sa zamietnutia návrhu na pripustenie zmeny žaloby a tiež postup súdu, ktorý im predchádzal v medziach podaného odvolania podľa § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 378 ods. 1 a § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

9. Predmetom konania je žaloba, ktorou sa žalobca domáhal proti žalovanej určenia, že žalobca je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti, parc.č. XXXX - orná pôda o výmere XX.XXX mX v kat. území X. zapísanej na LV č. XXXX z dôvodu, že dňa 15.06.2015 uzavrel so žalovanou kúpnu zmluvu, ktorej predmetom bola žalovaná nehnuteľnosť. Návrh na vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam bol Okresnému úradu Nitra, katastrálny odbor doručený dňa 02.07.2015. Žalovaná následne od zmluvy odstúpila bez uvedenia dôvodu, pričom v zmluve možnosť odstúpenia dojednaná nebola.

10. Žalobca doručil súdu prvej inštancie dňa 20.02.2017 návrh na zmenu žaloby, ktorou sa domáhal, aby súd určil, že žalobca bol výlučným vlastníkom spornej nehnuteľnosti ku dňu jeho vyvlastnenia na základe

rozhodnutia o vyvlastnení zo dňa 18.08.2016 Okresného úradu Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky, č. OU-NR-OVBP2-2016/032185-53 v spojení s rozhodnutím Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, odbor štátnej stavebnej správy zo dňa 10.10.2016, č. 24929/2016/B624-SV/64203/To, dôvodiac tým, že došlo k vyvlastneniu spornej nehnuteľnosti a náhrada za vyvlastnené pozemky má byť vyplatená žalobcovi. Žalobca tiež navrhol konanie prerušiť do skončenia konania vedeného na Krajskom súde v Nitre pod sp.zn. 11S/172/2016.

11. Podľa § 139 CSP žalobca môže počas konania so súhlasom súdu meniť žalobu.

12. Podľa § 143 ods. 1 CSP súd nepripustí zmenu žaloby, ak by výsledky doterajšieho konania nemohli byť podkladom na konanie o zmenenej žalobe.

13. Podľa § 389 ods. 2 CSP, ak sú dané odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 2, odvolací súd zruší odvolaním napadnuté rozhodnutie vo veci samej a zároveň zruší aj právoplatné uznesenie, ktoré rozhodnutiu vo veci samej predchádzalo.

14. Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v ods. 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

15. Osobitným dôvodom na zrušenie rozhodnutia vo veci samej je úspešné uplatnenie odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 2. Ide tu o situáciu, ak rozhodnutiu vo veci samej predchádzalo vydanie právoplatného uznesenia procesnej povahy, ktoré je postihnuté niektorou z väd zakladajúcich odvolací dôvod podľa § 365 ods. 2. Je potrebné nepochybne preukázať vecnú súvislosť medzi napadnutým rozhodnutím vo veci samej a právoplatným uznesením, o ktorom odvolateľ tvrdí, že je postihnuté niektorou z odvolacích väd. Táto vada uznesenia musí mať zároveň vplyv na vecnú správnosť meritórneho rozhodnutia. Z dikcie ustanovenia § 365 ods. 2 vyplýva, že pôjde o právoplatné uznesenie, pôjde teda najmä o uznesenie, proti ktorému zákon odvolanie nepripúšťa.

16. V ustanovení § 357 CSP je vymenované, kedy je prípustné odvolanie proti uzneseniu súdu prvej inštancie. O odvolaní proti takémuto uzneseniu musí súd rozhodnúť ihneď. Naproti tomu, ak je odvolanie podané proti uzneseniu, proti ktorému nie je prípustné, (nie je uvedené v § 357), nebude o ňom odvolací súd rozhodovať ihneď, ale až v čase keď bude rozhodovať o odvolaní vo veci samej. O odvolaní proti takémuto rozhodnutiu môže teda rozhodnúť len odvolací súd v odvolacom konaní, ktoré bolo iniciované podaním odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej. Z hľadiska spôsobu rozhodnutia môže uznesenie len zrušiť, ak zruší odvolaním napadnuté rozhodnutie vo veci samej (§ 389 ods. 2 CSP). /Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016/

17. V danej veci z obsahu spisu vyplýva, že žalobca podal žalobu na Okresný súd Bratislava V, ktorý prípisom postúpil vec Okresnému súdu v Nitre ako súdu miestne príslušnému na konanie. Žalobca súdu podaním doručeným dňa 20. 02.2017 podal návrh na zmenu žaloby, ku ktorému doložil listinné dôkazy na ktoré odkazoval v tomto návrhu. Súd prvej inštancie o jeho návrhu na zmenu žaloby rozhodol napadnutým uznesením dňa 26.04.2017 č.k. 9C/107/2016-93 tak, že návrh zamietol a žalobca proti nemu podal odvolanie, o ktorom nerozhodol hneď s poukazom na ust. § 375 CSP. Následne súd vytýčil pojednávanie na ktorom rozhodol vo veci samej rozsudkom tak, že žalobu zamietol a tento rozsudok napadol odvolaním žalobca. Súd prvej inštancie potom predložil vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu.

18. Pri posudzovaní opodstatnenosti odvolacej argumentácie žalobcu odvolací súd považuje odvolaciu námietku týkajúcu sa nesprávneho procesného postupu prvoinštančného súdu pri rozhodovaní o návrhu na zmenu žaloby za dôvodnú. Súd prvej inštancie konštatoval, že návrh na zmenu žaloby nepripustil, lebo predložené listinné dôkazy by neboli dostatočné na rozhodnutie vo veci na nariadenom pojednávaní a ak by mala byť predmetom konania navrhovaná zmena žaloby, súd by musel skúmať aj ďalšie skutočnosti, vykonať dokazovanie.

19. S poukazom na uvedené sa odvolací súd nemôže stotožniť s názorom súdu prvej inštancie, že v danej veci sa nemohlo konať o zmenenej žalobe, pretože do rozhodnutia súdu o podanom návrhu na zmenu žaloby nebolo vykonané žiadne pojednávanie a ani dokazovanie vo veci samej. Toto prebehlo až následne na nariadenom pojednávaní dňa 02.11.2017. Skutočnosť, že doterajšie podklady žaloby by nemohli byť dostatočné pre navrhovanú zmenu petitu žaloby ešte neznamená, že súd si ich nemohol

vyžiadať a predvolať na pojednávanie (prípadne aj odročené) tie osoby, ktorých výsluch potreboval vykonať. Poukazovanie na skutočnosť, že súd má rozhodnúť spravidla na jedinom pojednávaní (§ 157 CSP) nemôže byť dôvodom pre zamietnutie zmeny žaloby, pretože prioritným musí byť rozhodnutie sporu pri dodržaní procesných zásad a nie urýchlené rozhodnutie pred súdom, ktoré vyvolá ďalšie spory medzi stranami. Preto odvolací súd nepovažuje za správne konštatovanie súdu prvej inštancie v napadnutom uznesení, že návrh na zmenu žaloby musel zamietnuť, lebo by bolo nutné vykonať ďalšie dokazovanie, napriek tomu, že vo veci nebolo vykonané žiadne dokazovanie a ani pojednávanie.

20. Na základe uvedeného potom odvolací súd dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej má vadu, ktorá mohla mať vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolací súd vzhľadom na odvolacie dôvody uvedené v § 365 ods. 1 písm. b) CSP, keďže v danej veci neboli splnené procesné podmienky pre vydanie napadnutého rozhodnutia a súčasne súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

21. Práve v dôsledku nepripustenej zmeny žalobného petitu potom odôvodnenie rozsudku vo veci samej bolo založené predovšetkým na nedostatku naliehavého právneho záujmu na strane žalobcu na určení vlastníckeho práva k nehnuteľnosti a nedostatku pasívnej legitímácie žalovanej. Žalobca práve z dôvodu objektívnych zmien v konaní, teda z dôvodu, že právoplatnosťou rozhodnutia o vyvlastnení sa ako vyvlastniteľ stala vlastníkom pozemku spoločnosť MH Invest, s.r.o. žiadal súd o pripustenie zmeny žalobného petitu. Na uvedený zmenený petit potom nadväzuje aj argumentácia žalobcu týkajúca sa pasívnej vecnej legitímácie, pretože účelom zmenenej žaloby je v končnom dôsledku určiť, komu má byť vyplatená náhrada za vyvlastnenie pozemku, keď do úvahy prichádzajú dva subjekty a to žalobca alebo spoločnosť MH Invest II., s.r.o. Súd prvej inštancie však v dôsledku toho, že nepripustil zmenu petitu už ďalej neriešil skutočnosť, či skutočne spoločnosť MH Invest II, s.r.o. , tak ako aj spoločnosť MH Invest I. s.r.o. nadobudla pozemok v čase, keď bola v katastri nehnuteľností zapísaná poznámka o tomto súdnom konaní, a teda výrok právoplatného rozsudku v tomto konaní by bol záväzný pre obe spoločnosti s poukazom na ust. § 228 ods. 2 CSP.

22. Naliehavý právny záujem musí súd prvej inštancie tiež posúdiť osobitne v prípade, keď sa žalobca domáha, že bol vlastníkom pozemku ku dňu jeho vyvlastnenia. Naliehavý právny záujem vyplýva z osobitného zákona a to ust. § 6 ods. 6 zákona č. 282/2015 Z.z., v zmysle ktorého vyplatenie náhrady je viazané na výsledok konania o vlastníctve vyvlastňovaného pozemku. Odvolací súd pritom zistil, že z rozhodnutia o vyvlastnení vyplýva, že finančné prostriedky sú uložené v depozite a budú vyplatené v závislosti od výsledku konania ohľadne vlastníctva vyvlastňovaného pozemku. Žalobca argumentoval, že práve z dôvodu vydania úschovy je potrebné vyriešiť otázku vlastníctva k pozemku, pretože z titulu, že vyvlastniteľ nepoznal veriteľa, došlo k uloženiu kúpnej ceny do úschovy. Po pripustení zmeny petitu potom súd prvej inštancie bude musieť nanovo posúdiť otázku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení a dôsledne sa vyporiadať so všetkými argumentmi, ktoré žalobca v otázke naliehavého právneho záujmu žalobca v priebehu konania a v podanom odvolaní uviedol.

23. Z uvedených dôvodov odvolací súd v súlade s § 389 ods. 2 CSP zrušil odvolaním napadnuté uznesenie o nepripustení zmeny žaloby, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej. Odvolací súd tiež zrušil rozsudok súdu prvej inštancie v jeho zamietajúcej časti a časti o trovách konania (výrok o zamietnutí návrhu na prerušenie konania odvolaním napadnutý nebol) a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Nesprávne rozhodnutie súdu prvej inštancie o nepripustení zmeny žaloby má podľa názoru odvolacieho súdu vplyv na rozhodnutie vo veci samej, pretože v prípade, ak súd prvej inštancie pripustí zmenu žaloby v znení navrhnutom žalobcom, bude sa dokazovanie uberať v znení nového žalobného petitu. Bez toho, aby sa strane konania (žalobcovi) nedala možnosť preukázať svoje tvrdenia v zmysle nového žalobného petitu, nemôže súd prvej inštancie konštatovať, že aj takáto žaloba by bola nedôvodná. V ďalšom konaní súd prvej inštancie opätovne rozhodne o návrhu žalobcu na pripustenie zmeny žaloby, vo veci opätovne rozhodne. Svoje rozhodnutie riadne odôvodní a rozhodne o náhrade trov, vrátane odvolacieho konania v zmysle § 396 ods. 3 CSP.

24. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).